

Limburgse bedrijven weer voor meer dan drie kwart operationeel:

- **Activiteitsgraad** Limburgse economie stijgt naar **78%**
- **Helft stilgevallen activiteit is intussen hernomen**
- **45%** bedrijven terug **volledig operationeel** / nog 3% volledig gesloten
- Meer dan 1 op 2 nog gedeeltelijk - gemiddeld 64% - aan het werk

Maar financiële impact zal nog lang nazinderen:

- **Bijna 3 op 4** vreest nog een belangrijke **terugval in de omzet/vraag**
- **41%** verwacht liquiditeitsproblemen, met piek aan het einde van de zomer
- **1 op 3** bedrijven heeft nood aan **uitstel van de aflossingen van leningen**
- **18%** heeft nood aan **overbruggingskrediet**
- **Een op drie** heeft **nood aan extra kapitaal/eigen vermogen**

De activiteitsgraad van de Limburgse bedrijven is begin juni gestegen tot 78%. Een stuk meer dan begin mei toen bedrijven gemiddeld voor 71% operationeel bleken. Daarmee is meer dan de helft van de door corona stilgevallen activiteit terug opgestart. Medio april lag de Limburgse economie nog voor bijna de helft stil. 45% van de bedrijven is vandaag weer volledig up and running. Slechts 3% is nog gesloten. Verwacht wordt dat de activiteitsgraad deze maand verder kan worden opgedreven tot net boven de 80%. Dat blijkt uit een nieuwe rondvraag van VKW Limburg onder zijn leden-bedrijven met meer dan 10 werknemers.

De financiële impact van de coronacrisis zal echter nog lang nazinderen. Veel bedrijven (3 op 4) verwachten immers nog een terugslag, met in het komende kwartaal, de rest van het jaar of zelfs in 2021 een fikse **terugval in omzet**. Mede hierdoor verwacht meer dan 4 op 10 **liquiditeitsproblemen**, met een piek aan het einde van de zomer. Een derde van de bedrijven deed al beroep op de mogelijkheid tot **uitstel** voor kredietafbetalingen of wil dit op korte termijn doen. 18% heeft nood aan een **overbruggingskrediet**. En nagenoeg 1 op 3 zal nood hebben aan **extra kapitaal** en eigen vermogen.

Johan Schildermans, manager belangenverdediging & kennis van VKW Limburg: *“Opvallend is dat de helft van de bedrijven die zeggen nood te hebben aan een overbruggingskrediet dit nog niet heeft aangevraagd. De grootste knelpunten blijken de beperkte duurtijd van maximaal 12 maanden en het feit dat zo’n door de staat gewaarborgd krediet op het eind in één keer moet worden terugbetaald. De financiële sector en minister De Croo kwamen intussen overeen om, naast een verlenging tot eind*

dit jaar, de maximale termijn voor de garantieregeling op te trekken tot 36 maanden voor kmo's. We zijn blij dat daarmee alvast een struikelblok uit de weg is geruimd. Maar ook het feit dat banken slechts een beperkt percentage van 15% van kredieten van korter dan 12 maanden buiten de waarborgregeling kunnen houden is een knelpunt, want dit drijft de kosten voor sommige bedrijven onnodig op."

Nu alvast de kredietmaatregelen uit het bankenplan verder worden uitgebreid en versoepeld, zijn vooral ook **dringende maatregelen nodig om de kapitaalsbasis van onze bedrijven te helpen stutten.**

Johan Schildermans, manager belangenverdediging en kennis van VKW Limburg: *"Het versterken van de solvabiliteit van onze bedrijven is nu essentieel, willen we zoveel mogelijk bedrijven en jobs redden. Daarom dringen we echt aan op fiscale regelingen om bedrijven hierbij te helpen. De regering gaf met een voorontwerp van wet al aan de invoering 'tijdelijke vrijstelling voor verwachte verliezen' ('carry back'-regeling) en een vrijgestelde 'wederopbouwreserve' te willen invoeren, zoals VKW Limburg eerder al voorstelde in onze '10 prioriteiten om bedrijven corona te laten overleven'. Ook het vrijstellen van belasting bij latere wederuitkering van tijdelijke kapitaalverhogingen die specifiek met het oog op het coronaherstel worden doorgevoerd, zou in dit plaatje passen."*

Ruben Lemmens, gedelegeerd bestuurder van VKW Limburg besluit: *"Nu er dit weekend een breed akkoord is gekomen rond koopkrachtmaatregelen, specifieke steunmaatregelen voor de sectoren in moeilijkheden en de verlenging van de corona-procedure tijdelijke werkloosheid tot eind augustus, is het van belang dat er ook snel maatregelen komen die verder vooruit kijken. Nu de relance is gestart, moeten we onze economie snel weerbaarder en wendbaarder maken. Dat betekent enerzijds de internationale concurrentiekracht van onze exportbedrijven aanscherpen. En anderzijds zo snel mogelijk ook onze arbeidsmarkt véél flexibeler maken, zodat bedrijven en werknemers in onderling nauw overleg vlot kunnen schakelen bij nieuwe kansen die zich aanbieden. Alleen zo kunnen onze bedrijven en hun werknemers straks tot de winnaars behoren. Voorwaarde is wel dat bedrijven de tussenperiode kunnen overleven en een stevigere kapitaalsbasis kunnen leggen als daar nood aan is. Daarom moeten de al genoemde fiscale maatregelen die hierbij kunnen helpen snel definitief goedgekeurd worden. Een derde van de bedrijven heeft nood aan extra kapitaal of een versterking van het eigen vermogen, waarvan meer dan de helft nog dit jaar."*

BEKNOPTE ANALYSE

Bijna de helft (45%) van de Limburgse bedrijven met meer dan 10 werknemers is op dit moment voor **100% actief**. Dat is heel wat **beter dan verwacht**. Begin mei dacht slechts 25% omstreeks deze tijd nog of weer volledig aan de slag te zijn. **Iets meer dan de helft** is **gedeeltelijk operationeel** en dat gemiddeld met een activiteitsgraad van 64%. Een absolute minderheid van **3% is nog volledig gesloten**. Opvallend is dat ondanks de stijgende activiteit er bij bedrijven die volledig aan het werk zijn **nogal wat twijfels blijven of men dit zal kunnen volhouden**. Slechts **28%** van de bedrijven denkt **eind juni aan 100%** te opereren. Daartegenover staat dat slechts 1% verwacht dan nog steeds gesloten te zijn.

SAMENGEVAT	tweede week APRIL	Activiteits graad	1ste week MEI	Activiteits graad	OP DIT MOMENT (1ste week juni)	Activiteits graad	verwachting eind juni	Activiteit sgraad*
100% aan het werk	20%	100%	34%	100%	45%	100%	28%	94%
Gedeeltelijk aan het werk	67%	52%	61%	59%	52%	64%	71%	81%
Gesloten	13%	0%	5%	0%	3%	0%	1%	77%
TOTAAL		55%		71%		78%		81%
*verwachte activiteitsgraad van zij die op dit moment 100%/gedeeltelijk aan het werk/gesloten zijn								

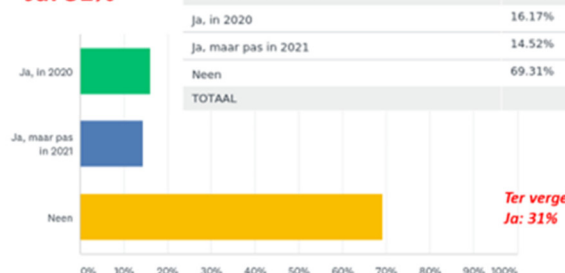
Kijken we naar de **graad van activiteit**, dan geven de bedrijven **gemiddeld** aan momenteel voor **78% operationeel** te zijn. Dat is nagenoeg gelijk aan de verwachting die bij onze vorige bevraging werd geuit (77%). Ter vergelijking: begin mei was de gemiddelde activiteitsgraad al gestegen naar 71%, komende van 55% in de tweede week van april. We kunnen dus stellen dat ongeveer de **helft** van de na het uitbreken van het coronavirus **stilgevallen activiteit intussen hernomen** is. **Verdere verbetering** wordt slechts met **mondjesmaat** verwacht: voor **eind juni** wordt een activiteitsgraad van **81%** voorspeld. Opvallend: de nu nog gesloten bedrijven (3%) verwachten eind deze maand voor 77% bezig te zijn.

De **bouwsector**, momenteel toch weer voor 90% operationeel, ziet nog lichte verbetering. Dit in tegenstelling tot de **logistieke bedrijven** waar de activiteitsgraad in juni wat achteruit zou boeren (van 87% naar 84%). De **productiebedrijven** (80%) verwachten een status quo in de komende maand. De grootste stijging wordt uiteraard verwacht in de **horeca** (van 27% naar 80%), maar ook in de **eventsector** hoopt men toch op een begin van beterschap (van 16% naar 33%).

De verhoogde activiteitsgraad blijkt echter zeker geen reden tot euforie. In dit onderzoek gingen we immers ook na welke de **financiële impact** is van de coronacrisis op de bedrijven met meer dan 10 werknemers. En die blijkt behoorlijk groot. Bijna **een op drie bedrijven** (31%) verwacht omwille van de coronacrisis **nood te hebben aan extra kapitaal of eigen vermogen**. Van deze bedrijven verwacht de **helft** wel dat die noodzaak zicht pas in **2021** aandient. Voor **16% van de Limburgse bedrijven** is de nood dringender en zal **nog dit jaar** een oplossing moeten gezocht worden. De nood aan extra kapitalisatie blijkt in vergelijking met een maand geleden niet af te nemen.

Verwacht u dat uw bedrijf in de loop van 2020 **omwille van de coronacrisis** **nood** zal hebben aan **extra kapitaal/eigen vermogen**?

Ja: 31%

Nood aan extra kapitaal voor de helft pas in 2021

Ter vergelijking: begin mei: Ja: 31%

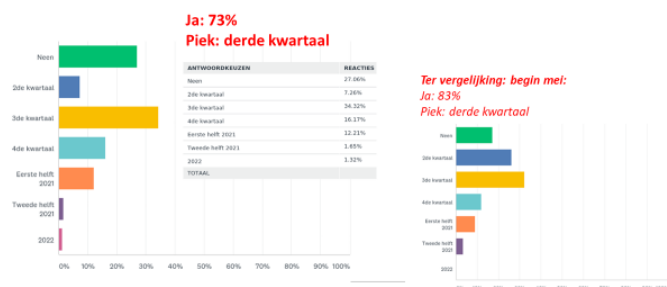
Meer dan **vier op tien** Limburgse bedrijven (41%) verwachten met **liquiditeitsproblemen** te zullen kampen. Vooral de maanden **juli, augustus en september** dreigen hierin voor velen problematisch te worden. Een maand geleden vreesde nog de helft van de bedrijven liquiditeitsproblemen.

Meer dan een **kwart** van de Limburgse bedrijven verkreeg intussen **uitstel voor de aflossingen van lopende leningen toegekend** door hun bank. 6% plant hiervoor nog een aanvraag te doen. Opvallend weinig bedrijven werd uitstel geweigerd. **2 op 3** geeft aan **geen nood** aan uitstel te hebben.

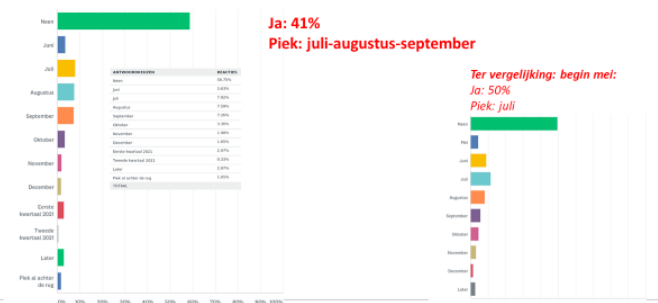
18% van de Limburgse bedrijven zegt omwille van de coronacrisis **nood** te hebben aan een **overbruggingskrediet** met staatswaarborg. Dat is opmerkelijk minder dan een maand geleden (27%). Maar nog opvallender is dat **bijna de helft** van deze bedrijven (9%) **ondanks de nood** hiertoe nog **geen aanvraag** deed. Soms is men het dossier nog aan het voorbereiden. Maar **grootste struikelblokken** blijken de **te korte looptijd van 12 maanden** en het feit dat de **terugbetaling na afloop in één schijf** dient te gebeuren. Ook bij bedrijven waarvan de aanvraag is geweigerd of nog in behandeling is blijft de maximale looptijd van 12 maanden een moeilijk te nemen horde. Voor dit laatste kwamen de financiële sector en minister De Croo, mede op aandringen van VKW Limburg, zopas overeen dat die termijn voor kmo's **binnenkort tot drie jaar** kan uitgebreid worden.

Gelukkig maar, want **drie op vier bedrijven** (73%) vreest nog lange tijd belangrijke naweeën van de coronacrisis en verwachten nog een **uitgestelde of nieuwe terugval** van de vraag en van hun **omzet**. De meesten verwachten die omzetval in het komende **derde kwartaal** (34%), maar toch zal die voor **velen pas in het vierde kwartaal** (16%) of zelfs **in de loop van 2021** (14%) of **nog later** liggen.

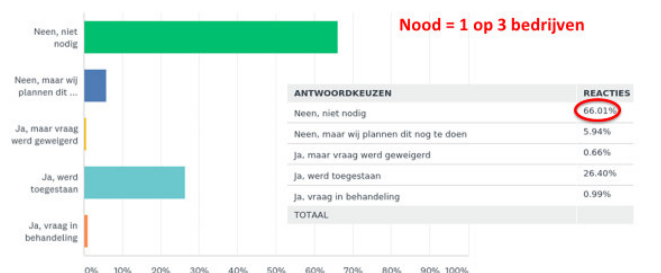
Verwacht u dat er zich **door de coronacrisis** nog een latere/uitgestelde/nieuwe **terugval in omzet/vraag** zal manifesteren voor uw bedrijf? Zo ja, **wanneer?**

Verwacht u **liquiditeitsproblemen** voor uw bedrijf door de coronacrisis? Zo ja, **wanneer** verwacht hierin u een **piek**?

Heeft u aan uw bank **uitstel** gevraagd voor de **aflossingen van leningen** van uw bedrijf?

Heeft uw bedrijf door de coronacrisis **nood** aan een **overbruggingskrediet** (met staatswaarborg)?

